

Beslutningsforslag nr. **B 108**

Folketinget 2014-15

Fremsat den 26. marts 2015 af Per Clausen (EL), Henning Hyllested (EL) og Finn Sørensen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om kommuners adgang til at etablere solcelleanlæg

Folketinget opfordrer regeringen til at lempe det nuværende krav om selskabsdannelse ved etablering af kommunale solcelleanlæg ved i foråret 2015 at åbne for en ny pulje på

20 MW uden krav om selskabsdannelse og at indføre en generel dispensation for anlæg på op til 50 kW.

Bemærkninger til forslaget

Solcelleaftalen i 2012 åbnede for, at andre end private husejere kunne få mulighed for at investere i solceller, som indtil for få år siden var en lille parentes i den vedvarende energi i Danmark.

Da priserne raslede ned i 2012, eksploderede husejernes køb af solceller båret frem af et støttesystem, som betød, at anlæg kunne tjenes hjem på nogle få år. Derfor var partierne i Folketinget enige om, at systemet skulle tilpasses til en rimelig afskrivningsperiode, som på Enhedslistens forslag blev sat til 10 år. Med en levetid på mindst 20 år var solceller således stadig en god investering.

Med solcelleaftalen var det i lige så høj grad et mål, at hele Danmark nu skulle få mulighed for at etablere solceller. Det var således helt afgørende for Enhedslisten, at reglerne skulle ændres, så solceller kunne spredes ud, og støttekonceptet udformes, så det blev attraktivt for almene boliger, kommuner og landsbyer at udbygge med solcellestrøm. Og sådan blev aftalen da også udformet.

Men siden er der gennemført talrige bestræbelser fra regeringens side på at blokere herfor. Bestræbelserne på solcelleområdet handler ikke om udbygning, men om begrænsning – angiveligt ud fra den opfattelse, at når befolkningen og kommunerne selv producerer deres strøm, går staten glip af energifgifter. Det er endnu et eksempel på, at grønne afgifters fiskale betydning blokerer for miljørigtige tiltag.

I kommunerne har man stået på spring for at bidrage til den CO₂-fri omstilling. Her ligger hundredvis af store solcelleanlæg i støbeskeen, og de behøver ikke engang ekstra PSO-støtte til afregning af strøm solgt til nettet, da solcellestrømmen produceres i dagtimerne, hvor de kommunale bygninger selv kan forbruge strømmen. Kommunerne skal sådan set bare have lov at bygge solcelleanlæggene.

Her har regeringen imidlertid indført krav om, at kommunen ikke selv må bruge strømmen. Hvis kommunen vil sætte en solcelle på en skole, idrætshal eller et rådhus, skal der til hver af dem oprettes et kommercielt selskab, som skal stå for driften, og al strømmen skal sælges til nettet. Skolen, hvor solcellen opsat, må intet have med anlægget at gøre. Den skal købe strøm helt normalt ude i byen til normal pris. For yderligere at demotivere kommunerne vil et overskud fra solcellerne blive modregnet i kommunens bloktilskud. Staten sikres således sine indtægter fra energifgiften. Men motivationen til at investere i solceller fjernes, da konceptet er dyrt for kommunen at administrere og økonomien på disse vilkår uinteressant.

For at åbne en dør på klem, blev der sagt o.k. til en dispensationspulje på 20 MW, så der måtte etableres, hvad der svarer til et enkelt middelstort anlæg i hver kommune, hvor kommunen selv måtte benytte strømmen og dermed ikke skulle lave et selskab. Det vil sige, at en skole dermed kunne være »ejer« af anlægget og selv bruge strømmen fra anlægget.

Da puljen blev åbnet for ansøgninger, blev der på 7 timer fremsendt ønske om 780 kommunale solcelleanlæg på sko-

ler, børnehaver, råduse m.v. med en samlet effekt på næsten det dobbelte af puljen.

Der blev efterfølgende trukket lod om, hvilke anlæg der fik del i de 20 MW.

Da mange af de ansøgte anlæg allerede var etableret, betød det i praksis, at en række kommuner stod over for at skulle fjerne de anlæg, som tilfældigt fik afslag. Denne groteske situation blev dog afværget, ved at ministeren skar igennem ved at give kommunerne mulighed for at fordele den tildelte pulje på de anlæg, de selv prioriterede, så længe de ikke overskred den andel, de havde fået tildelt. Det betød så omvendt, at mange af de nye planlagte anlæg blev skrottet.

Ifølge KL har dette regelcirkus fået 85 pct. af landets kommuner til at droppe nye solcelleanlæg. Som Jørn Pedersen, formand for Teknik- og Miljøudvalget i KL, udtalte i KL's nyhedsbrev Momentum den 8. december 2014 i artiklen: »Nye regler bremser kommunale solceller«: »Lovgivningen er så bureaukratisk og trak det økonomiske grundlag væk, så det ikke giver mening for kommunerne at opstille solceller. Det er enormt ærgerligt, for kommunerne ønsker blot at opsætte solcelleanlæg på deres bygninger, fordi de gerne vil producere miljøvenlig strøm til eget forbrug på skoler, daginstitutioner og ældrecentre og derigennem levere et bidrag til omstillingen til vedvarende energi og reduktionen i CO₂-udledningen«.

KL peger selv på, at kommunerne ikke skal opsætte solceller for at drive selskaber, der giver overskud. Hvis man fjerner kravet om at gøre deres solcelleanlæg til selskaber, vil man kunne opnå en nonprofit kommunal udbygning med solceller, der kan bidrage til målsætningen om en fossilfri energiproduktion i 2050.

Derfor er den aktuelle situation både miljømæssigt og politisk uholdbar.

Enhedslisten ønsker, at disse rigide regler fjernes, så kommunerne igen får mulighed for at bidrage til den grønne omstilling af energisektoren. Den manglende indtægt fra energifgifter må nødvendigvis skaffes på andre måder. Det kan ikke være rigtigt, at en samfundsmæssig fornuftig udvikling blokeres af grønne afgifter.

Der er en lang række andre områder, hvor adfærdsændringer og eksisterende regler også betyder lavere indtægter for staten, f.eks. når husholdninger investerer i LED-pærer, isolerer deres huse og på andre måder nedsætter deres energiforbrug, eller når nye bilmotorers brændstoføkonomi til stadighed forbedres, hvorved indtægterne fra registrerings- og miljøafgifter løbende falder. Der er således ingen logik i regeringens håndtering af problematikken. Ikke kun dette bremser kommunernes mulighed for at deltage i den grønne omstilling. Også andre rigide regler, f.eks. for solcellelav i forbindelse med almene boliger, blokerer for grøn omstilling via solceller.

Udbygningen med solceller er godt for elsystemet. Aarhus Universitet (ved adjunkt og energiforsker Gorm Bruun Andreasen) har tidligere beregnet, at det optimale miks mellem solceller og vindkraft i et fossilfrit energisystem er 20 pct. el fra solceller og 80 pct. el fra vindkraft. Denne balance er i dag helt skæv, da der er alt for lidt solcellestrøm i systemet.

At dette er et optimalt miks, skyldes, at solcellestrømmen produceres om dagen, hvor elforbruget er størst, og om sommeren, hvor der ikke er så meget vind til vindmøllerne, og derfor vil flere solceller være med til at mindske overproduktionen af energi. Beregninger fra Aalborg Universitet har vist, at en solcellekapacitet på 5.000 MW vil være passende i 2050. Dette kræver en årlig tilvækst på 200 MW solceller, hvilket er langt mere end den aktuelle udbygning. Der er således klare argumenter for at åbne for en væsentlig større udbygning med solceller.

Endelig kan det anføres, at priserne på solceller er faldet så meget, at solceller på få år er forvandlet fra en nicheteknologi til en af de billigste VE-teknologier – en udvikling,

som forventes at fortsætte, da der er en løbende effektivisering i alle led af produktionsprocessen. På globalt plan blev der i 2013 for første gang installeret mere solcelle- end vindmøllekapacitet.

Samfundsøkonomisk har Ea Energianalyse for nylig beregnet udgiften til havmøllerne på Horns Rev 3 til 70 øre pr. kWh, mens solceller aktuelt ligger på 71,8 øre pr. kWh, jf. artiklen i Ingeniøren den 6. marts 2015: »Effektivisering gør solceller til billigere VE-teknologi«. Dette taler også for, at der skal åbnes for en langt større solcelleudbygning i Danmark.

Enhedslisten er åben over for, at fjernelsen af kravet om selskabsdannelse ved kommunal etablering af solcelleanlæg kan ske puljevis, f.eks. ved i første omgang snarest at åbne for en ny kommunal pulje på 20 MW uden krav om selskabsdannelse. Endvidere foreslås indført en generel dispensation for anlæg på op til 50 kW.

Skriftlig fremsættelse

Per Clausen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om kommuners adgang til at etablere solcelleanlæg.

(Beslutningsforslag nr. B 108)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.